

Asp på hyggen

Karl Bengtson, Victor Spjut och Niklas Majala Jägmästarkurs 13/18

Introduktion

I dagens skogar är gamla aspar alltmer ovanliga. Aspen hyser stora naturvärden men är samtidigt värd för knäckesjuka. Är det värt att arbeta för fler gamla aspar i framtiden?

Naturvärden

Gamla grova aspar har en stor biologisk mångfald¹. Man hittar en stor variation av insekter, mossor, svampar och lavar. Hålträdsboende fåglar trivs i den². Den utrotningshotade vitryggiga hackspetten är starkt beroende av aspen.

Vitryggig hackspett³

Knäckesjuka

Knäckesjuka är en skadesvamp som värdväxlar mellan asp och tall. Knäckesjukan angriper tallens årsskott⁴. En studie visar att aspslyn är mycket värre spridare av knäckesjukan jämfört med naturvårdsasparna⁵.

Knäckesjuka på tall⁶

Hybridasp

Hybrid Aspen växer i de flesta fall snabbare än vanlig asp. I den ekologiska rollen så hamnar hybrid Aspen lika högt som den vanliga Aspen. Hybrid Aspen har visat sig vara mer resistent mot knäckesjuka⁷.

Snabbväxande hybridasp⁸

Slutsats

Dom gamla asparna är viktiga och behövs i landskapet, då de hyser så stora naturvärden. Då rädslan och risk för knäckesjuka finns i tallbestånd kan man försöka få upp nya bestånd, samt koncentrera aspen till gran- och lövbestånd. Man borde jobba för att få in mer Hybridasp som i framtiden kan ersätta asp på vissa platser där man har tall i närheten.

Referenser

1. Aspen, biotopfaktablad Skogsstyrelsen 1993 av Börje Pettersson / Johan Nitare
2. Skogsdynamik och arters bevarande- Mats Niklasson och Sven G Nilsson 2005
3. Bild 1 Vitryggig hackspett. Bild från Wikipedia. Foto: Alastair Rae Uppladad 7 maj 2009
- 4 <http://www-skogsskada.slu.se/SkSkPub/MiPub/Sida/SkSk/Read/ReadDetails.jsp?DiagnosisID=44> 11 September 2014
5. Fakta Skog. Andreas Bernhold, Åsa Fjellborg, Maja Löfstrand, Emma Kassfeldt, Per Hansson. Rön Från Sverigeslantbruksuniversitet Nr 2 2009
- 6 <http://www.metla.fi/metinfo/metsienterveys/kuvadocs/a7an60.htm> Foto Ari Nikula
7. Björk, Asp och Al – Föryngring, skötsel och naturvård Skogsstyrelsens förlag 2005 ISBN 91-88462-67-6 Skogsstyrelsen Jönköping
- 8 Foto R.H Rytter